

Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
za rok 2025

Borne Sulinowo, marzec 2026

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone w celu przedstawienia realizacji działań z zakresu wspierania rodziny prowadzonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie na terenie Gminy Borne Sulinowo. Dokument obrazuje zakres podejmowanych działań, formy udzielanego wsparcia oraz efekty pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w roku sprawozdawczym.

Działania te realizowane były zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a ich nadrzędnym celem było wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodzin, zapobieganie ich marginalizacji oraz tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu dzieci w środowisku rodzinnym. Sprawozdanie stanowi również podstawę do oceny efektywności podejmowanych działań oraz planowania dalszych kierunków pracy z rodziną.

I. Określenie zadań własnych gminy

Do zadań własnych Gminy Borne Sulinowo w zakresie wspierania rodziny należy tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin oraz podejmowanie działań mających na celu zapobieganie trudnościom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zadania te realizowane są w szczególności poprzez opracowanie i wdrażanie lokalnych programów wspierania rodziny oraz zapewnienie dostępu do różnorodnych form pomocy adekwatnych do zdiagnozowanych potrzeb środowiska lokalnego.

W ramach zadań własnych gmina zapewnia m.in. wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi, w tym poprzez zatrudnianie asystentów rodziny, udzielanie pomocy specjalistycznej, prowadzenie pracy socjalnej oraz organizowanie działań o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym. Istotnym elementem realizowanych zadań jest również współpraca z instytucjami i służbami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w szczególności z oświatą, ochroną zdrowia, sądem oraz organizacjami pozarządowymi.

Gmina podejmuje także działania mające na celu monitorowanie sytuacji rodzin oraz ocenę skuteczności udzielanego wsparcia, w tym analizę potrzeb społecznych i dostosowywanie

form pomocy do zmieniających się uwarunkowań. Realizacja zadań własnych w obszarze wspierania rodziny przyczynia się do wzmacniania samodzielności rodzin, ograniczania zjawiska wykluczenia społecznego oraz zapewnienia dzieciom bezpiecznych i sprzyjających rozwojowi warunków wychowania w środowisku rodzinnym.

II. Gminny Program Wspierania Rodziny

W oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Rada Miejska w Bornem Sulinowie w dniu 28 grudnia 2023 roku podjęła Uchwałę Nr LXIX/1045/2023 w sprawie przyjęcia **Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Borne Sulinowo na lata 2024-2026**. Program ten stanowi strategiczny dokument określający kierunki działań samorządu gminnego w zakresie wsparcia rodzin oraz tworzenia spójnego systemu pomocy na rzecz dzieci i ich opiekunów.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024–2026 wyznacza ramy działań profilaktycznych, wspierających oraz interwencyjnych, ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania rodzin z terenu Gminy Borne Sulinowo. Program kładzie szczególny nacisk na wczesne rozpoznawanie problemów wychowawczych i opiekuńczych, udzielanie wsparcia adekwatnego do zdiagnozowanych potrzeb oraz wzmacnianie zasobów własnych rodzin.

Celem Programu jest wzmacnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzin, zapobieganie sytuacjom kryzysowym, ograniczanie zjawiska wykluczenia społecznego oraz przeciwdziałanie konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Działania podejmowane w ramach Programu obejmują zarówno wsparcie profilaktyczne, jak i interwencyjne, ze szczególnym uwzględnieniem wczesnej diagnozy problemów oraz dostosowywania form pomocy do indywidualnych potrzeb rodzin.

Realizacja zadań odbywała się we współpracy z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym oświatą, ochroną zdrowia oraz organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. Podejmowane działania miały na celu nie tylko pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, lecz także wzmacnianie samodzielności rodzin

oraz budowanie trwałych podstaw ich prawidłowego funkcjonowania w dłuższej perspektywie.

Celem głównym Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin w gminie Borne Sulinowo.

Cel główny może zostać osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych obejmujących:

1. Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym oraz pomoc w rozwiązaniu już istniejących.
2. Tworzenie spójnego systemu wspierania dziecka i rodziny.
3. Zwiększanie kompetencji rodzicielskich w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
4. Zabezpieczanie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodziny - pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin.
5. Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodzin.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Borne Sulinowo na lata 2024-2026 zakłada również realizację innych ważnych zadań, które mogą się pojawić wraz ze zmieniającą się sytuacją społeczno-gospodarczą kraju, województwa lub gminy. Ogólnie sformułowanym celem jest dalsze rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny w zakresie wzmocnienia funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

III. Cele Programu osiągnięte w okresie sprawozdawczym

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Borne Sulinowo na lata 2024-2026 zakłada osiągnięcie założonego w nim celu głównego oraz celów szczegółowych w perspektywie 3-letniej.

Realizacja założeń Programu, służąca osiągnięciu głównego celu – wspierania rodziny przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

oraz zapobieganie dysfunkcyjności rodziny, to nie tylko reakcja pracowników i służb na sytuacje już występujących dysfunkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzin, ale diagnozowanie potencjalnych możliwości ich wystąpienia w rodzinach przejawiających problemy wychowawcze, w szczególności wśród rodzin zwracających się o pomoc.

Szczególną rolę w rozpoznawaniu takich sytuacji mają pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej współpracujący z rodzinami. Niebagatelną rolę wypełnia też asystent rodziny, który współpracuje z rodzinami przeżywającymi trudności wychowawcze na ich wniosek (po dokonaniu przez pracownika socjalnego oceny zasadności tej współpracy) lub bezpośrednio na wniosek pracownika socjalnego, za zgodą rodziców (w sytuacji, gdy ten oceni zasadność udzielenia wsparcia w formie asystentury rodziny).

Nie bez znaczenia pozostaje rola innych służb, zarówno współpracujących z Ośrodkiem w celu powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej, ale też tych, które w ramach swoich działań mogą i powinny zauważać sytuacje patologiczne występujące w rodzinnych, w których wychowywane są małoletnie dzieci. Służby te powinny umieć diagnozować problemy wychowawcze występujące w rodzinie a wówczas powinny informować Ośrodek Pomocy Społecznej o potrzebie podjęcia pracy z rodziną.

W 2025 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie wraz z innymi podmiotami kontynuował realizację działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról rodzicielskich i opiekuńczo-wychowawczych. Poniższa tabela zawiera informacje o sposobie realizacji celów szczegółowych, jakie założono w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Borne Sulinowo na lata 2024-2026.

Cel szczegółowy	Podjęte działania w roku sprawozdawczym	Wskaźniki ewaluacji	Dane liczbowe
Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym oraz pomoc w rozwiązaniu już istniejących	Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych wystąpieniem sytuacji kryzysowych oraz analiza przyczyn ubiegania się o pomoc społeczną	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z określeniem przyczyn ubiegania się o pomoc związanych z wychowywaniem dzieci	Ogółem 302 rodziny, w tym - 34 z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa - 50 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych Monitoring rodzin prowadzony jest na bieżąco
	Współpraca rodziny z pracownikiem socjalnym i asystentem rodziny	Liczba osób objętych wsparciem asystenta rodziny	24 rodziny
	Wspieranie rodziców w wychowywaniu i edukacji dzieci oraz organizacji czasu wolnego	Liczba dzieci korzystających z placówki wsparcia dziennego	przeciętnie 15 dzieci
	Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, organizacjami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych,	Liczba spotkań	działania realizowane są na bieżąco zarówno przez OPS, jak i placówki oświatowe 68
	Wspieranie wszelkich form aktywności społecznej przyczyniających się do rozwijania prawidłowych postaw rodzinnych osób i rodzin wymagających wsparcia	Liczba organizowanych akcji na rzecz promowania rodziny	25
	Realizacja działań i programów przyczyniających się do podnoszenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, promowanie rodziny w działaniach swoich instytucji	Liczba warsztatów, prelekcji, spotkań	48

	Kierowanie wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny	Liczba skierowanych wniosków	6 wniosków OPS, 14 wniosków placówki oświatowe
Tworzenie spójnego systemu wspierania dziecka i rodziny	Koordynowanie działań różnych instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny	Liczba spotkań, wystąpień	stała współpraca ze szkołami, kuratorami sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją
	Rozwijanie współpracy z instytucjami działającymi w sferze pomocy dziecku i rodzinie	Liczba spotkań	22
	Wdrożenie systemu działań profilaktyczno-interwencyjnych obejmujących całą rodzinę	Liczba programów Liczba posiedzeń GKRPA Liczba wniosków o przymusowe leczenie	0 22 14
	Realizacja działań ujętych w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej	Liczba założonych „Niebieskich Kart” Liczba prowadzonych postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty” w roku 2025	28 (w tym 11 przez OPS, 10 przez Policję, 7 przez przedstawicieli oświaty) 24
	Doskonalenie kadry działającej na rzecz rodziny	Liczba szkoleń z zakresu wspierania rodziny	2 (OPS), 9 (placówki oświatowe)
	Powolywanie grup interdyscyplinarnych	Liczba odbytych w sprawie rodziny posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych (łącznie)	104
	Poszukiwanie rodzin wspierających, które mogą aktywnie udzielać pomocy w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających	Umieszczenie informacji o poszukiwaniu rodzin wspierających	strona BIP Ośrodka Pomocy Społecznej
	Rozwój placówki wsparcia dziennego poprzez zwiększanie zakresu działań na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	Liczba nowych działań w roku sprawozdawczym	kontynuacja działań opiekuńczo-wychowawczych na rzecz dzieci, współpraca z rodzicami, podejmowanie przez pracowników socjalnych działań interwencyjnych w rodzinach

Zwiększanie kompetencji rodzicielskich w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Pomoc specjalistyczna dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy	Liczba porad udzielanych przez specjalistów	273
		Liczba godzin	447
		Liczba osób korzystających z poradnictwa w placówkach oświatowych	66
	Współpraca wszystkich instytucji w zakresie Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej	Liczba podmiotów udzielających wsparcia na terenie gminy	Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, służba zdrowia, ośrodek pomoc społecznej, Policja, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, NGO
		Liczba skierowań na leczenie odwykowe	0
	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba spotkań Zespołu	6
		Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	98
	Organizowanie spotkań w szkołach przez specjalistów zajmujących się szeroko pojmowanym bezpieczeństwem, promowanie postaw prozdrowotnych	Liczba spotkań	28
	Wsparcie asystenta, rodzin wspierających	Liczba rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem ze względu na:	11
		nabycie umiejętności samodzielnego funkcjonowania	4
		wniosek rodziny o zakończenie współpracy	4
		wniosek asystenta rodziny	1
		zmianę miejsca zamieszkania rodziny	2

	Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności specjalistów działających na rzecz rodzin	Liczba szkoleń	5
	Prowadzenie monitoringu sytuacji rodziny i dziecka po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	Liczba monitoringów	27
	Działalność placówki wsparcia dziennego	Liczba zajęć, wyjazdów, wyjść	placówka codziennie od poniedziałku do piątku organizuje czas wolny dla dzieci (szczegółowy opis pkt. VI sprawozdania)
	Poszerzenie ofert zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	Liczba zajęć pozalekcyjnych Liczba dzieci biorących udział w zajęciach	38 zajęć 290 uczniów
	Opłacanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Liczba dzieci Kwota wydatkowana na koszty utrzymania dzieci w systemie pieczy zastępczej.	21 dzieci (z czego 4 opuściło pieczę zastępczą w ciągu roku) 162.267,74 zł
	Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego dla osób i rodzin	Liczba punktów poradnictwa specjalistycznego	3
	Karta Dużej Rodziny	Liczba wydanych kart	178
Zabezpieczanie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodziny - pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin	Wsparcie finansowe rodzin - przyznawanie i wypłata świadczeń	Liczba rodzin i kwota wydatkowana na świadczenia z:	
		pomocy społecznej	302 rodziny – 1.339.401 zł
		świadczeń rodzinnych	331 rodzin – 4.153.493 zł
		świadczeń z funduszu alimentacyjnego	41 rodzin – 432.119 zł

		innych (dodatki mieszkaniowe)	139 rodzin – 299.705 zł
	Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną (stypendia, zasiłki, dofinansowanie do imprez szkolnych i wycieczek, udział w projektach)	Liczba dzieci korzystająca z pomocy materialnej (w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych)	13 uczniów (110 stypendiów) - 10.218,38 zł 3 zasiłki szkolne - 1.860,00 zł
	Dożywianie dzieci w szkołach	Liczba osób (dzieci) i rodzin korzystających ze wsparcia niepieniężnego	153 dzieci w formie posiłków oraz 15 dzieci w ramach Programu osłonowego (pomoc przyznawana w szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek dyrektora szkoły)
Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny	Organizowanie kampanii, konferencji, seminariów promujących wartość rodziny	Liczba warsztatów, prelekcji, spotkań, konferencji organizowanych w szkole i innych jednostkach	9
	Organizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych sprzyjających umocnieniu rodziny	Liczba opracowanych programów	5
	Organizowanie imprez okolicznościowych, wyjazdów, spotkań	Liczba imprez okolicznościowych	19
	Dystrybucja materiałów informacyjnych	Liczba wydanych materiałów	140

IV. Wzmocnienie funkcji i roli rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych

Wzmocnienie funkcji i roli rodziny stanowi jeden z kluczowych obszarów działań podejmowanych w ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Borne Sulinowo. Działania w tym zakresie ukierunkowane były na podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców i opiekunów, wzmacnianie ich odpowiedzialności za prawidłowy rozwój dzieci oraz kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

Realizacja celu odbywała się poprzez prowadzenie pracy socjalnej oraz indywidualnej pracy z rodziną, w tym wsparcie udzielane przez asystenta rodziny. Podejmowane działania obejmowały m.in. poradnictwo wychowawcze, pomoc w organizacji życia rodzinnego, wsparcie w zakresie prawidłowego sprawowania opieki nad dziećmi, a także motywowanie rodziców do podejmowania działań sprzyjających poprawie funkcjonowania rodziny.

Istotnym elementem realizowanych działań było również wzmacnianie umiejętności komunikacyjnych, kształtowanie właściwych postaw wychowawczych oraz promowanie pozytywnych wzorców rodzinnych. Wsparcie kierowane było zarówno do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, jak i do rodzin wymagających działań profilaktycznych, mających na celu zapobieganie pogłębianiu się problemów oraz występowaniu sytuacji kryzysowych.

Podejmowane działania przyczyniły się do zwiększenia świadomości wychowawczej rodziców, poprawy jakości relacji rodzinnych oraz wzrostu poczucia odpowiedzialności za dobro dziecka. W efekcie wsparcie udzielane rodzinom sprzyjało ich większej samodzielności oraz umacnianiu roli rodziny jako podstawowego środowiska wychowawczego.

Problemy, które prowadzą do pogorszenia się stanu rodziny i powstania dysfunkcjonalności mogą pochodzić zasadniczo z dwóch stron – z zewnątrz (czyli ze struktury społeczeństwa) oraz z wewnątrz (czyli z cech samej rodziny i jej poszczególnych członków).

Problemy „z zewnątrz” – czyli zjawiska makrostruktury społecznej, to między innymi:

- bezrobocie (zarówno przewlekły problem z brakiem pracy, jak i nagła utrata dotychczasowej pracy)
- kryzys gospodarczy państwa (dotykający wszystkich obywateli)
- niski poziom ekonomiczny społeczeństwa
- konflikty społeczne
- migracje

Do przyczyn „z wewnątrz” rodziny, czyli leżących w samym środowisku rodzinnym, można zaliczyć np.:

- brak umiejętności i przygotowania do opieki i wychowania dzieci,
- konflikty wewnątrz rodziny (np. między rodzicami lub rodzicem a dzieckiem),
- alkoholizm (jednego bądź obojga rodziców),
- uzależnienie narkotykowe,
- choroba psychiczna,
- ubóstwo materialne,
- przestępczość rodziców,
- rozbiecie rodziny – rozwód, rozstania,
- brak lub słaba więź emocjonalna,
- nieprzyjemna atmosfera w domu,
- postawy i cechy osobowości rodziców,
- zjawisko przemocy domowej.

Rodzina dysfunkcyjna wymaga wsparcia osób z zewnątrz, specjalistów, którzy będą wzmacniać rodzinę w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji.

Przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie działa Punkt Konsultacyjny d.s. Przeciwdziałania Przemocy realizujący wsparcie psychologiczne. Konsultacje z psychologiem prowadzone są dwa razy w miesiącu (w okresie od stycznia do marca 2025 r. włącznie) oraz trzy razy w miesiącu od kwietnia 2025 r. Mieszkańcy gminy skorzystali ze wsparcia w wymiarze 213 godzin terapeutycznych - średnio 18 godzin w miesiącu. Ze wsparcia psychologicznego skorzystało 5 mężczyzn i 45 kobiet, w przedziale wiekowym 17-83 lat.

Ponadto osoby/rodziny mają możliwość skorzystania z porad terapeuty ds. uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych.

W sytuacjach nagłych, kryzysowych osoby i rodziny w trakcie lub po przebytych kryzysie psychicznym mogą korzystać z pomocy specjalistów Regionalnego Centrum Kryzysowego, które swoją siedzibę ma w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie przy ul. Wiatracznej 1 w Szczecinku. Wsparcie może być udzielone w miejscu zdarzenia oraz w siedzibie Centrum (od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 20.00).

Celem głównym jest ograniczenie skutków zdarzeń kryzysowych (w tym nagłych) poprzez różnorodne, adekwatne do zaistniałej sytuacji wsparcie świadczone przez specjalistów interwencji kryzysowej w formie ambulatoryjnej lub wyjazdowej, w miejscu zdarzenia i pobytu osoby doświadczającej sytuacji kryzysu.

Tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z kuratorami zawodowymi i społecznymi Sądu Rejonowego w Szczecinku Wydziału Rodzinnego i Nieletnich, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, jak również z terenu innych powiatów, na terenie których przebywają dzieci umieszczone w pieczy zastępczej z terenu gminy.

Pracownicy Ośrodka systematycznie monitorują rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Z rodzinami pracują pracownicy socjalni oraz asystent rodziny, udzielając im wsparcia w wypełnianiu funkcji rodzicielskich i rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, budowaniu prawidłowych relacji w rodzinie. Rodzinom wymagającym wsparcia z uwagi na niski status materialny udzielana jest pomoc w formie zasiłków okresowych, zasiłków stałych, zasiłków celowych, posiłków dla dzieci w stołówce szkolnej, czy też pomoc w formie produktów żywnościowych. Wypłacane są również świadczenia socjalne w ramach wsparcia dla rodzin: stypendia, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego czy jednorazowe świadczenie „Za życiem”. Rodziny korzystają również ze świadczenia wychowawczego 800+, rodzinnego kapitału opiekuńczego, dofinansowania pobytu w żłobku oraz programu Dobry Start 300+ wypłacanych przez ZUS. Na terenie gminy Borne Sulinowo realizowana jest również Karta Dużej Rodziny. W strukturach Ośrodka funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego „Przystanek Radość” z siedzibą przy ul. Szpitalnej 1 w Bornem Sulinowie.

IV. Asystent rodziny

Gmina Borne Sulinowo zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zapewniała rodzinom przeżywającym trudności, wsparcie i pomoc asystenta rodziny.

Asystent rodziny odgrywa istotną rolę w systemie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Borne Sulinowo. Jego działania ukierunkowane są na wspieranie rodzin w przewyżnianiu problemów życiowych, wzmacnianie ich kompetencji wychowawczych oraz motywowanie do podejmowania działań prowadzących do poprawy funkcjonowania rodziny.

Praca asystenta rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny. Zadania asystenta rodziny realizowane są zgodnie z przepisami ustawy i polegają przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występuje wiele sprzężonych problemów, do których zaliczyć można m.in.: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne, a których występowanie powoduje trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania rodzin i poza nimi, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego.

Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców czy opiekunów, właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego. Efektem pomocy powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać rolę rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współudziale rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację, po ocenę końcową, dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny oraz poprzez małe kroki, powolnie posuwanie się do przodu.

Praca asystenta rodziny ma charakter długofalowy i opiera się na indywidualnym podejściu do każdej rodziny, z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów własnych. Asystent rodziny współpracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania, wspierając ją m.in. w organizacji życia codziennego, prowadzeniu gospodarstwa domowego, rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych oraz w kontaktach z instytucjami i służbami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Do zadań asystenta rodziny należy również wspieranie rodziców w kształtowaniu prawidłowych postaw wychowawczych, wzmacnianie umiejętności opiekuńczych oraz udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych. Istotnym elementem jego pracy jest motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji, podejmowania aktywności zawodowej oraz korzystania z dostępnych form wsparcia.

Działania asystenta rodziny realizowane są we współpracy z pracownikami socjalnymi, szkołami, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, sądem oraz innymi instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. Wsparcie udzielane przez asystenta rodziny przyczynia się do zwiększenia samodzielności rodzin, poprawy jakości relacji rodzinnych oraz ograniczenia konieczności kierowania dzieci do pieczy zastępczej.

Asystent rodziny współpracował w szczególności z przedstawicielami:

1. placówek oświatowych,
2. Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bornem Sulinowie,
3. służby zdrowia (np. lekarze rodzinni, lekarz pediatra, pielęgniarki środowiskowe),
4. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
5. Komisariatu Policji w Bornem Sulinowie,
6. placówek opiekuńczo –wychowawczych,
7. Sądu – kuratorzy zawodowi i społeczni.

Do warunków koniecznych w asystenturze należy nawiązanie relacji z rodziną, długofalowość pracy, dostosowanie stylu komunikacji i metod działania do faz procesu zmiany. Jeśli warunki organizacyjne pozwalają tylko na pracę kilkumiesięczną warto skupić się na najpilniejszych

zdaniem rodziny sprawach, przywracających im socjalne bezpieczeństwo (dostęp do świadczeń lub uzyskanie zatrudnienia, leczenie dzieci, uregulowanie zaległych spraw urzędowych, związanych z sytuacją mieszkaniową i rodzinną itd.). Najważniejsze jest bezpieczeństwo dzieci. Może być i tak, że czasem zachowania destrukcyjne rodziców zagrażają zdrowiu i życiu dzieci. Rodzic pracuje wtedy nad zmianą, gdy dziecko jest w pieczy zastępczej krótkoterminowej. Nie każda rodzina chce i potrafi skorzystać z tej formy wsparcia. Niemniej jednak asystentura winna być rozumiana, jako forma wsparcia a nie przymusu.

W roku 2025 Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie zatrudnił 1 asystenta rodziny na umowę o pracę w ramach zadaniowego czasu pracy. Łącznie w roku asystenturą objęto 24 rodziny.

Asystent rodziny, działający na terenie Gminy Borne Sulinowo, realizował działania dostosowane do indywidualnych potrzeb rodzin, mające na celu poprawę ich funkcjonowania oraz wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Do najczęściej podejmowanych działań należały w szczególności:

- systematyczne wizyty w miejscu zamieszkania rodziny oraz bieżące monitorowanie jej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej,
- wspieranie rodziców w prawidłowej organizacji życia codziennego, w tym planowaniu dnia, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz racjonalnym gospodarowaniu budżetem,
- pomoc w nabywaniu i rozwijaniu umiejętności opiekuńczych, takich jak zapewnienie dzieciom właściwych warunków bytowych, dbanie o ich potrzeby rozwojowe i edukacyjne,
- udzielanie poradnictwa wychowawczego oraz wsparcia w rozwiązywaniu trudności wychowawczych i konfliktów rodzinnych,
- motywowanie rodziców do współpracy z placówkami oświatowymi oraz aktywnego uczestnictwa w życiu szkolnym dzieci,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz towarzyszenie rodzinom w kontaktach z instytucjami i służbami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,

- wspieranie rodzin w sytuacjach kryzysowych, w tym podejmowanie działań interwencyjnych we współpracy z pracownikami socjalnymi i innymi służbami,
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania zatrudnienia oraz korzystania z dostępnych form wsparcia,
- wzmacnianie kompetencji społecznych i komunikacyjnych członków rodziny oraz promowanie pozytywnych wzorców wychowawczych.

Podejmowane przez asystenta rodziny działania miały charakter wspierający i motywujący, a ich celem było stopniowe zwiększanie samodzielności rodzin oraz zapobieganie pogłębianiu się trudności opiekuńczo-wychowawczych.

Model pracy z rodziną objętą asystenturą zakłada współpracę pracownika socjalnego i asystenta rodziny na każdym etapie pracy z rodziną. Współpraca ma charakter ciągły, począwszy od fazy planowania, konstruowania długoterminowych celów (w oparciu o narzędzie, jakim jest plan pracy z rodziną i kontrakt socjalny), jak również poprzez pozostałe fazy: realizacją planu (radzenie sobie z napotkanymi przeszkodami, podejmowanie interwencji, dokonywanie koniecznych zmian w ustalaniu celów głównych i szczegółowych zawartych w kontraktach socjalnych i planach pracy, współpracę z partnerami w obszarze wspierania rodziny), a także w fazie monitorowania rodziny.

Pracownik socjalny w początkowym etapie współpracy służy asystentowi, zarówno posiadaną wiedzą teoretyczną, jak i swoim doświadczeniem w pracy z konkretną rodziną. Natomiast w etapach późniejszych współpraca polega na wymianie posiadanych informacji, często znacznie szerszych ze strony asystenta z uwagi na dużą częstotliwość kontaktów oraz zdobyte przez członków rodziny zaufanie. Jednak to pracownik socjalny podejmuje ostateczne decyzje w ważnych kwestiach dotyczących rodziny i wyznacza wspólne kierunki działań dla siebie i asystenta rodziny w zakresie realizacji działań, mających na celu wsparcie potrzebujących rodzin.

Współpraca pomiędzy pracownikami oparta jest na partnerstwie, rozwoju kompetencji, współpracy merytorycznej, rozwoju osobistym i rozwoju samoświadomości.

Asystenci rodziny zobowiązani są do doskonalenia kompetencji zawodowych w celu skuteczniejszego rozwiązywania problemów występujących we wspieranych rodzinach, poprzez udział w szkoleniach czy warsztatach.

W roku 2025 asystent rodziny uczestniczył w następujących szkoleniach:

L.p.	Organizator szkolenia/konferencji	Data szkolenia	Tematyka szkolenia/konferencji
1.	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Delegatura Koszalin	03.09.2025 r.	Spotkanie poświęcone pracy z rodziną w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
2.	ROPS Szczecin	24.11.2025 r.	Konferencja „Praca socjalna – sztuka mądrego pomagania”

Źródło: opracowanie własne

W 2025 roku Gmina Borne Sulinowo uczestniczyła w realizacji rządowego programu pn. „Asystent rodziny w 2025 r”. Program był adresowany do jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego, których obowiązkiem jest realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W ramach Programu Gmina Borne Sulinowo uzyskała dofinansowanie w wysokości 23.253,35 zł.

Łącznie wydatki na asystenta rodziny (w rozdziale 88504) wyniosły w 2025 roku 98.597,60 zł, z tego w ramach środków własnych gminy wydatkowano kwotę 75.344,25.

Wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny wraz z pochodnymi stanowiły kwotę 95.207,76 zł (bez wydatków na nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń, zakup usług zdrowotnych, podróże służbowe krajowe oraz bez odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych).

V. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających

Rodziny wspierające stanowią istotny element systemu wspierania rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci. Ich rolą jest udzielanie pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności poprzez wsparcie w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu prawidłowych relacji rodzinnych.

Wsparcie udzielane przez rodziny wspierające ma charakter dobrowolny i opiera się na zasadach partnerstwa, wzajemnego zaufania oraz poszanowania autonomii rodziny objętej pomocą. Działania te realizowane są w środowisku lokalnym i mają na celu wzmacnianie zasobów własnych rodziny, a także zapobieganie eskalacji problemów prowadzących do konieczności stosowania bardziej zaawansowanych form pomocy.

Rodziny wspierające współpracują z asystentem rodziny oraz pracownikami socjalnymi, uzupełniając ich działania poprzez codzienne, praktyczne wsparcie. Udzielana pomoc sprzyja integracji społecznej rodzin, budowaniu pozytywnych wzorców funkcjonowania oraz wzmacnianiu więzi sąsiedzkich i lokalnych.

Zaangażowanie rodzin wspierających przyczynia się do poprawy funkcjonowania rodzin objętych wsparciem, zwiększenia ich samodzielności oraz poczucia bezpieczeństwa, a także do wzmacniania roli rodziny jako podstawowego środowiska wychowawczego dziecka.

Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze realizowane było przede wszystkim poprzez pracę socjalną, działania asystenta rodziny oraz współpracę z instytucjami i służbami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Podejmowane działania miały na celu zabezpieczenie potrzeb rodzin oraz zapobieganie pogłębianiu się trudności, zgodnie z założeniami Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Na terenie Gminy Borne Sulinowo w roku sprawozdawczym nie funkcjonowały rodziny wspierające w rozumieniu przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pomimo ogłoszonego naboru dla rodzin wspierających i jego ponawiania na stronie www, nie zgłosiła się żadna rodzina, chętna do pełnienia funkcji rodziny wspierającej.

Ośrodek podejmował działania mające na celu informowanie o możliwości pełnienia funkcji rodziny wspierającej (ogłoszenie na stronie www).

VI. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Placówka wsparcia dziennego stanowi istotną formę wsparcia dzieci i młodzieży z terenu Gminy Borne Sulinowo, w szczególności z rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Jej działalność ukierunkowana jest na zapewnienie opieki, wsparcia wychowawczego oraz pomocy w nauce, a także na rozwijanie zainteresowań i umiejętności społecznych uczestników.

Działania realizowane w placówce sprzyjają wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci, wzmacnianiu pozytywnych postaw społecznych oraz wspieraniu rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Placówkę Wsparcia Dziennego w Bornem Sulinowie została powołana Uchwałą Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie Nr XXVIII/398/2021 z dnia 4 lutego 2021 roku w sprawie utworzenia Placówki Wsparcia Dziennego. Została włączona w strukturę MGOPS w Bornem Sulinowie. Placówka pełni funkcję placówki opiekuńczej – świetlicy środowiskowej. Przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Placówka działa od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 – 18.00 – w okresie wakacyjnym od 9.00 do 17.00. Do świetlicy uczęszczają dzieci w wieku od 6 do 15 lat. W roku sprawozdawczym do Placówki uczęszczało przeciętnie 15 dzieci. Pracę z dziećmi zapewnia wychowawca zatrudniony na pełny etat. Cele i zadania świetlicy to:

1. Rozwój umysłowy dziecka. – m.in. edukacja i aktywizacja, wspieranie dzieci w nauce.
2. Rozwój społeczno-moralny dziecka – m.in. kształtowanie właściwych postaw społecznych, integracja dzieci i młodzieży.
3. Rozwój kulturalny, fizyczny i zdrowotny dzieci – m.in. propagowanie zdrowego stylu życia.

W roku 2025 w Placówce Wsparcia Dziennego realizowane były następujące zajęcia:

- zajęcia edukacyjne – w świetlicy odbywały się indywidualne zajęcia z nauki czytania, pisanie ze słuchu i na czas. Przygotowano uczniów klasy IV do sprawdzianu z matematyki, klasy V do sprawdzianu z Mitologii oraz klasy VII do sprawdzianu z czasownika i wyrazów złożonych. Na bieżąco dzieci przygotowywane są do nauki poprawnego i rozumnego

czytania. Dzieci uczyły się również pracy z zegarem analogowym. Z okazji „Walentynek” podopieczni próbowali tworzyć krótkie rymowanki. A dziewczynki z klasy VI, które wzięły udział w Konkursie Literackim, organizowanym przez Książnicę Pomorską w Szczecinie ćwiczyły z wychowawczynią pisanie krótkich opowiadań. Wspólnie przeczytano lektury: „Bracia Lwie Serce” Astrid Lindgren, „Kajko i Kokosz” autorstwa Janusza Christy „Kwiat kalafiora” Małgorzaty Musierowicz „Akademię Pana Kleksa” Jana Brzechwy. Coraz częściej dzieci chcą czytać na zmianę na głos. Latem utworzono „Wakacyjny klub Książki”. Omówiono zagadnienia, m.in.: O sile pozytywnego myślenia; Śmierć przychodzi znienacka; Pierwsza miłość; Zagrożenia w sieci, Jak zdrowo jeść i nie zjadać stresu, Wspominamy bliskich – przygotowania do święta Zmarłych, Jak spędzam Święta Bożego Narodzenia i Postanowienia Noworoczne. Na co dzień odrabiano zadania domowe, grano w gry planszowe. Obejrzano filmy: „Kurdowie”, „Dzieciak rządzi”, „O psie, który jeździł koleją”, „Ben 10, Hobbit. Niezwykła podróż” „Dziewczyna i chłopak czyli heca na 14 fajerek” „Szczęście Mikołajka” „Wakacje Mikołajka” „Angry Birds” „Magiczne drzewo” i „Kevin sam w domu”. Dzieci miały czas również na swobodne zabawy zgodnie z ich zainteresowaniami, korzystały z gier edukacyjno-towarzyskich zgromadzonych w świetlicy. Kształtowana była ich spostrzegawczość, koncentracja, uwaga podczas gier i zabaw dydaktycznych;

- „Akademia Kulinarna” przeprowadzona była tak, jak do tej pory, w formie wspólnej pracy pod ścisłym nadzorem wychowawcy. Dzieci uczyły się racjonalnego i ekonomicznego gospodarowania produktami. Duży nacisk kładziony był także na higienę pracy z żywnością. Wykonano m.in. faworki, stripsy z kurczaka, hamburgery, naleśniki na słodko, muffinki szpinakowe i na słodko, muffinki czekoladowe, lazanie, pizzę, ciasto „zielony mech”, gofry, placki ziemniaczane, cynamonki, ciasteczka z wróżbą, pierniki. W listopadzie dzieci postanowiły przynosić swoje przepisy i tak, pod okiem wychowawcy, dzieci upiekły ciasto Brownie, naleśniki i pankejkę. Z okazji urodzin jednego z kolegów dzieci zrobiły tort z kotletów schabowych;
- zajęcia sportowe – prowadzone były głównie na placu Biblioteki Miejskiej w formie zabaw w berka i chowanego. Dzieci korzystały również z zabaw na skateparku, boisku ORLIK, a w czasie wakacji dużo czasu spędzały nad jeziorem. Podczas tych zabaw dzieci miały również możliwość rozwijać swoją sprawność fizyczną, uczyć się zasad sportowej rywalizacji;

- zajęcia plastyczne – dzieci wykonały dla babci i dziadka mozaikowe podstawki pod kubek, a z okazji Walentynek dla swoich sympatii kartki okolicznościowe. Dodatkowo podopieczni przygotowali ok. 100 kwiatów do Palm Wielkanocnych, bawiły się długopisem 3D, wykonały domek/stragan z przygotowanych elementów sklejk, bransoletki, obrazki z tzw. „prasowanych koralików”, neony ze słoików, jesienne wazony i cukierkowe miotły. Przygotowywały również rękodzieła na Jarmark Wielkanocny, Dożynki Gminne, Targi Chleba i Miodu oraz Jarmark Bożonarodzeniowy organizowane przez CKiR. Z okazji Dnia Mamy dzieci wykonały obrazy z włóczki czesankowej i kwiaty z kolorowych drucików. Podopieczni ozdabiali własnoręcznie ulepione naczynia z gliny szybkoschnącej.

W roku sprawozdawczym dzieci brały udział w:

- Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, podczas której sprzedawały ciasta, serwowały kawę i herbatę, przygotowywały chleb ze smalcem i ogórkiem, rozdawały dedykowane tej imprezie czerwone serduszka;
- przedstawieniu teatralnym pt. „Królewna Śnieżka” organizowanym przez Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie;
- ogniskach na „Leśnej Klasie” - podczas ferii zimowych i z okazji Święta Pieczonego Ziemniaka;
- warsztatach wykonywania figurek z gliny ceramicznej oraz zdobienia Palm Wielkanocnych;
- wycieczce na basen i do kina w Koszalinie;
- Jarmarku Wielkanocnym organizowanym przez CKiR w Bornem Sulinowie;
- „Wystawie Pajaków” organizowanej przez CKiR w Bornem Sulinowie;
- warsztatach malarskich prowadzonych przez Borneński Uniwersytet Trzeciego Wieku, których zwieńczeniem była wystawa „Czas płynie jak rzeka”;
- otwarciu „Strefy relaksu” na zaproszenie p. Katarzyny Kowalczyk opiekuna Koła Wolontariatu działającego przy Liceum Ogólnokształcącym w Bornem Sulinowie;
- przedstawieniu pt. „Bezpieczeństwo ponad wszystko”, realizowanym przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Bornem Sulinowie;
- Targach Chleba i Miodu;
- Dożynkach Gminnych;
- Jarmarku Bożonarodzeniowym;

- akcji „Anioł mieszka po sąsiedzku”, której organizatorem jest Szkolne Koło Wolontariusza przy borneńskim liceum ogólnokształcącym.

W 2025 roku dzieci przeprowadziły zajęcia dla przedszkolaków z Niepublicznego Przedszkola „Jedyneczka”, podczas których wykonały gipsowe figurki wielkanocne, świeczki zapachowe i bransoletki z kolorowych koralików.

Placówka Wsparcia Dziennego pełni bardzo ważną rolę w wychowaniu dzieci. Podobnie jak w poprzednim roku, dzieci chętnie uczestniczyły w zajęciach proponowanych przez świetlicę. Bardzo ważne jest, że dzieci czują się w świetlicy bardzo dobrze, o czym sami mówią, a co potwierdzają ich rodzice.

Jak w poprzednich latach, w działalności placówki bardzo istotna okazała się pomoc w nauce. Z pomocy wychowawcy najchętniej korzystały dzieci z klas I – V.

W pracy wychowawczej wciąż dużą uwagę zwracano na kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie rówieśniczej, nawiązywania pozytywnych kontaktów interpersonalnych, umiejętności rozmawiania, słuchania, wyrażania swoich potrzeb, przekonań i uczuć oraz dostrzegania ich u innych, umiejętności panowania nad emocjami, jak również na upowszechnienie zasad kultury osobistej.

Wychowawca świetlicy duży nacisk kładzie na współpracę z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci, jest z nimi w stałym kontakcie, wspólnie ustalane są zasady pracy świetlicy, różnych wyjazdów czy imprez, z dużą pomocą rodziców. Ma również duże wsparcie ze strony pracowników socjalnych i asystenta rodziny, którzy na co dzień pracują z rodzinami. Wychowawca utrzymuje również kontakt z pedagogiem szkolnym i wychowawcami poszczególnych dzieci korzystających z Placówki.

Działalność Placówki finansowana była ze środków własnych gminy – na jej funkcjonowanie wydatkowano w roku sprawozdawczym kwotę 140.000,00 zł, z czego 40.000,00 zł pozyskane zostało z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Borne Sulinowo na rok 2025.

VII. Finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2025 roku w pieczy zastępczej przebywało 21 dzieci z terenu gminy Borne Sulinowo, z czego 4 dzieci opuściło pieczę w ciągu roku. Gmina Borne Sulinowo ponosiła wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w wysokości 162.267,74 zł (w 2024 r. – 102.218,92 zł).

VIII. Potrzeby związane z realizacją zadań wykonywanych z zakresu wspierania rodziny

1. Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze poprzez:
 - a) zwiększenie dostępności asystentów rodziny – zatrudnienie kolejnego asystenta rodziny, z uwagi na wzrost zapotrzebowania na tę formę wsparcia.
 - b) rozszerzenie oferty poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego,
 - c) wzmocnienie działań profilaktycznych w środowisku lokalnym (szkoły, świetlice, organizacje pozarządowe).
2. Rozwój usług środowiskowych dla dzieci i młodzieży poprzez:
 - a) prowadzenie placówki wsparcia dziennego, szczególnie dla dzieci z rodzin o niskich zasobach wychowawczych,
 - b) zapewnienie bezpiecznej przestrzeni do spędzania czasu po szkole.
3. Wsparcie rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej poprzez:
 - a) intensywna praca asystenta rodziny ukierunkowana na poprawę warunków bytowych i opiekuńczych rodzin,

- b) pomoc w dostępie do świadczeń, usług zdrowotnych, terapii uzależnień, interwencji kryzysowej,
 - c) współpraca międzyinstytucjonalna: szkoły, policja, służba zdrowia, kuratorzy.
4. Wsparcie rodzin, w których dziecko powróciło z pieczy zastępczej poprzez:
- a) kontynuacja pracy asystenta rodziny po powrocie dziecka do rodziny biologicznej,
 - b) pomoc w odbudowie więzi rodzinnych i kompetencji wychowawczych,
 - c) monitorowanie sytuacji dziecka i rodziny w środowisku.
5. Wzmocnienie współpracy lokalnych instytucji poprzez:
- a) koordynacja działań MGOPS, szkół, poradni, policji i organizacji społecznych.
 - b) regularne spotkania zespołu interdyscyplinarnego/grup diagnostyczno-pomocowych.
6. Zwiększenie dostępności usług terapeutycznych i zdrowia psychicznego poprzez:
- a) wsparcie dla rodzin z problemem uzależnień i współuzależnienia.
 - b) prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach i placówkach.
7. Wsparcie materialne i bytowe rodzin poprzez:
- a) wsparcie finansowe rodzin – świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego, stypendia i zasiłki szkolne, itp.
 - b) pomoc w aktywizacji zawodowej długotrwale rodziców.
8. Rozwój kompetencji rodzicielskich poprzez:
- a) warsztaty dla rodziców dotyczące komunikacji, radzenia sobie z emocjami, organizacji dnia, budowania relacji,
 - b) programy edukacyjne dla młodych rodziców i rodzin w kryzysie.

Wśród najważniejszych wyzwań, które wynikają z charakterystyki gminy Borne Sulinowo należy wymienić:

- a) rozproszoną zabudowę i duże odległości między miejscowościami, które utrudniają dostęp do usług,
- b) ograniczoną liczbę specjalistów (psychologów, terapeutów, pedagogów),
- c) starzenie się populacji i obciążenie rodzin opieką nad osobami zależnymi,
- d) niską mobilność mieszkańców i ograniczony transport publiczny.

Sprawozdanie przygotowała:

Mariola Siniarska

Dyrektor MGOPS w Bornem Sulinowie